

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси». - Одеса: ОНУ, 2022.

Розробники:

Якубовський С.О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин; Алексеевська Г.С., доктор філософії, старший викладач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від "26" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ

Погоджено із гарантом ОПП

(підпис)

Наталя МАСЛІЙ

(ім'я Прізвище)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від "30" 08 2022 р.

Голова НМК

(підпис)

Олег ХОРОШИЛОВ

(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри СГ і МЕР

Протокол № 1 від "28" 08 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Сергій Якубовський)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від "   " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)
(ім'я Прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
<p>Загальна кількість кредитів – 6</p> <p>годин - 180</p> <p>змістовних модулів – 4</p> <p>ІНДЗ 1 – аналіз фінансової системи однієї з країн світу</p> <p>ІНДЗ 2 – аналіз динаміки та структури інших інвестицій платіжного балансу однієї з країн світу</p>	<p>Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини</p> <p>Спеціальність: 292 – Міжнародні економічні відносини</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p>	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	4-й
			5-й
		<i>Семестр</i>	
		7-й	8-й
		8-й	9-й
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	16 год.
		<i>Практичні</i>	
		44 год.	-
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		120 год.	1642 год.
		В тому числі ІНДЗ – 40 год.	
<i>Форма підсумкового контролю:</i> Іспит (7-й, 8-й семестри)			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета - надання студентам основ знань з предмету, структури та основних складових міжнародних валютно-фінансових відносин, валютної та боргової політики. Ознайомлення студентів з етапами розвитку і становлення світової валютно-фінансової системи, сучасними диспропорціями у міжнародному русі портфельних та інших інвестицій.

Завдання - вивчення факторів, що визначають міжнародну конкурентоздатність фінансової політики у розвинутих країнах та країнах, що розвиваються. Вивчення можливостей застосування досвіду країн, що розвиваються, у формуванні системи державного регулювання портфельних і інших інвестицій та державної боргової політики України в умовах повномасштабної агресії Росії.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ІК: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин, вміти здійснювати управління фінансовими та інвестиційними потоками підприємств в сфері міжнародного бізнесу

СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними, впроваджувати принципи соціальної відповідальності та етичної поведінки

СК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4 Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 9 Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН 12 Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН 14 Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН 15 Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 25 Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен - **знати:** предмет, структуру та основні складові “Міжнародних фінансів”; етапи розвитку і становлення світової валютно-фінансової та національних фінансових систем, сучасні диспропорції у міжнародному русі портфельних та інших інвестицій; **вміти:** застосовувати та тлумачити матеріал даної навчальної дисципліни в процесі роботи за спеціальністю; на базі міжнародної статистики даних набути елементарні навички щодо аналізу фінансових систем країн в цілому та руху інших інвестицій країн, їх впливу на стійкість національних фінансових систем та міжнародних валютно-кредитних відносин країн; визначати особливості участі України у міжнародних валютно-фінансових відносинах в умовах повномасштабної агресії Росії.

Предметом дисципліни є теоретичні та прикладні аспекти формування світової, регіональних та національних фінансових систем. Студенти навчаються: опанувати сучасну термінологію; проводити аналіз особливостей розвитку національних фінансових систем: бюджетної політики, рівня процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу. Значна увага в курсі приділяється інтерактивним методам навчання, а саме аналізу та обговоренню мотивів та чинників виникнення кризових явищ у національних фінансових системах.

При викладанні дисципліни використовуються матеріали міжнародних економічних організацій, зокрема Міжнародного валютного фонду, та Національних банків країн. Використання для самостійної творчої роботи новітніх матеріалів англійською мовою дозволяє студентам засвоїти сучасну міжнародну термінологію, використовувати сучасні навчальні, наукові, аналітичні та методичні матеріали англійською мовою.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (семестр VII)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МІСЦЕ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ У СИСТЕМІ НАУК

Тема 1. Предмет і завдання курсу

Мета дисципліни. Завдання дисципліни. Предмет дисципліни. Методи оцінювання успішності студента. Розподіл балів, що присвоюються студентам. Зміст, вимоги та форма захисту учбового проекту для кожного студенту. Список та аналіз рекомендованої літератури та інших джерел.

Тема 2. Фактори, що впливають на пропозицію грошей у світовій та національних фінансових системах

Грошова база, резерви, діяльність Центрального банку на ринку цінних паперів. Політика обов'язкового та надлишкового резервування. Співвідношення "готівка-чекові депозити", "термінові депозити-чекові депозити", "решта складових М2-чекові депозити". Добробут населення, % ставка, банківська паніка та відтік депозитів. Розмір тіньової економіки, рівень податків.

Тема 3. Динаміка розвитку сучасної світової фінансової системи

Міжнародний ринок облігацій та кредитів. Роль зовнішніх запозичень в балансі заощаджень-інвестицій країн. Причини глобальних дисбалансів світової фінансової системи. Сутність системи "Бреттон-Вудс-2", її відмінності від "Бреттон-Вудс-1". Переваги та недоліки системи "Бреттон-Вудс-2". Підходи щодо обмеження глобальних дисбалансів світової фінансової системи. Правило Гвідотті-Грінспена

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Тема 4. Фінансова система України у структурі світового господарства

Історія формування фінансової системи України. Мета та ефективність валютно-кредитної політики країни, її вплив на конкурентоспроможність національних виробників. Причини валютно-фінансових криз в Україні, наслідки валютно-кредитних криз 2008 та 2014-2015 років для національних підприємств та населення. Причини та наслідки бюджетних дефіцитів в Україні. Структура та стійкість платіжного балансу України.

Особливості функціонування фінансової системи України під час повномасштабної агресії Росії.

Тема 5. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем розвинутих країн

Фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень держав Європейського Союзу, Північної Америки, Австралії та Японії.

Тема 6. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем країн, що розвиваються

Фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень держав Африки, Латинської Америки, Азії та пострадянських країн.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма*				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 «Місце міжнародних фінансів у системі наук»										
Тема 1. Предмет і завдання курсу	10	2	2		6	10				10
Тема 2. Фактори, що впливають на пропозицію грошей у світовій та національних фінансових системах	10		4		6	10				10
Тема 3. Динаміка розвитку сучасної світової фінансової системи	10		4		6	10	2			8
Разом за змістовним модулем 1	30	2	10	-	18	30	2	-	-	28
Змістовий модуль 2 «Становлення національних фінансових систем в епоху глобалізації»										
Тема 4. Фінансова система України у структурі світового господарства	12	2	2		8	12	2			10
Тема 5. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем розвинутих країн	14	2	4		8	14	2			12
Тема 6.	14	2	6		6	14	2			12

Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем країн, що розвиваються										
Разом за змістовним модулем 2	40	6	12		22	40	6			34
ІНДЗ* – аналіз фінансової системи однієї з країн світу	20				20	20				20
Усього годин	90	8	22	-	60	90	8	-	-	82

* - за наявності

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено планом

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Місце міжнародних фінансів у системі наук»			
1.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	2	-
2.	Тема 2. Фактори, що впливають на пропозицію грошей у світовій та національних фінансових системах	4	-
3.	Тема 3. Динаміка розвитку сучасної світової фінансової системи	4	-
	Разом за змістовним модулем 1	10	-
Змістовий модуль 2 «Становлення національних фінансових систем в епоху глобалізації»			
4.	Тема 4. Фінансова система України у структурі світового господарства	2	-
5.	Тема 5. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем розвинутих країн	4	-
6.	Тема 6. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем країн, що розвиваються	6	-
	Разом за змістовним модулем 2	12	-
	Разом	22	-

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	НАЗВА ТЕМИ / ВИДИ ЗАВДАНЬ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Місце міжнародних фінансів у системі наук»			
1.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	6	10
2.	Тема 2. Фактори, що впливають на пропозицію грошей у світовій та національних фінансових системах	6	10
3.	Тема 3. Динаміка розвитку сучасної світової фінансової системи	6	8
Змістовий модуль 2 «Становлення національних фінансових систем в епоху глобалізації»			
4.	Тема 4. Фінансова система України у структурі світового господарства	8	10
5.	Тема 5. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем розвинутих країн	8	12
6.	Тема 6. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем країн, що розвиваються	6	12
7.	ІНДЗ – аналіз фінансової системи однієї з країн світу	20	20
Разом		60	82

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, підготовка та захист рефератів;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрування (у вигляді роздаткового / ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання задач (в т.ч. розрахункових задач), виконання ситуаційних вправ / обговорення проблемних ситуацій, виконання ІНДЗ, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час лекцій та практичних занять.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей, індивідуального завдання, тестові завдання.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумковий контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Іспит	Сума балів
24	36	20	20	100

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			ІНДЗ	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	6	6	10	20	80
Тестове завдання за змістовим модулем 1 – 12			Тестове завдання за змістовим модулем 2 – 14				

T1, T2, ... T6 – теми змістових модулів

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначити особливості діяльності Центрального банку на ринку цінних паперів.
2. Політика обов'язкового та надлишкового резервування.
3. Економічна сутність співвідношення "готівка-чекові депозити".
4. Економічна сутність "термінові депозити-чекові депозити".
5. Економічна сутність "решта складових М2-чекові депозити".
6. Охарактеризувати вплив на стійкість національної фінансової системи рівня добробуту населення, % ставка, можливої банківської паніки та відтоку депозитів, розміру тіньової економіки та рівня податків.
7. Міжнародний ринок облігацій та кредитів.
8. Визначити роль зовнішніх запозичень в балансі заощаджень-інвестицій країн.
9. Причини глобальних дисбалансів світової фінансової системи.
10. Сутність системи "Бреттон-Вудс-2", її відмінності від "Бреттон-Вудс-1".
11. Переваги та недоліки системи "Бреттон-Вудс-2".
12. Обґрунтувати підходи щодо обмеження глобальних дисбалансів світової фінансової системи.
13. Правило Гвідотті-Грінспена
14. Проаналізувати етапи формування фінансової системи України.
15. Мета та ефективність валютно-кредитної політики України, її вплив на конкурентоспроможність національних виробників.
16. Визначити причини валютно-фінансових криз в Україні, наслідки валютно-кредитних криз 2008 та 2014-2015 років для національних підприємств та населення.
17. Визначити причини та наслідки бюджетних дефіцитів в Україні.
18. Структура та стійкість платіжного балансу України.
19. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень держав Європейського Союзу.
20. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень держав Північної Америки.

21. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень Австралії та Японії.
22. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень держав Африки.
23. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень держав Латинської Америки.
24. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень країн Азії.
25. Охарактеризуйте фактори, що впливають на бюджетну та валютну політику, рівень процентних ставок, зростання цін виробників та споживачів, стан платіжного балансу та обсяги зовнішніх запозичень пострадянських країн.
26. Проаналізуйте особливості функціонування фінансової системи України під час повномасштабної агресії Росії.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
85 – 89	B	Добре
75 – 84	C	
70 – 74	D	
60 – 69	E	Задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90 - 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Студент демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення

		відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Студент вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдань, виконує завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі.
добре	85 - 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття). Студент має стійкі навички виконання завдань.
	75 - 84	Студент виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
задовільно	70 - 74	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Студент знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. Студент має елементарні навички виконання завдань.
	60 - 69	Студент не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Студент надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу. Студент може

		використовувати знання лише в стандартних ситуаціях, має нестійкі навички виконання завдань, робить дуже багато теоретичних помилок.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	Студент не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає грубі змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки. Студент здатний виконати лише частину завдань виключно за допомогою викладача. У студента відсутні сформовані уміння та навички.
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 - 34	Студент не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- приклади документів (роздатковий / ілюстративний матеріал);
- тестові завдання;
- навчальна та спеціальна література;
- інформаційні ресурси (електронні).

Презентації тем курсу та аналітичні матеріали розміщені у Googleclassroom за адресою: <https://classroom.google.com/c/NTM2MTEzNDQ0OTM5?cjc=7e7xdjo>

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Глобальна економіка: підручник / Б.Е.Головаш та ін.; за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя, 2017. 612 с.
2. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПП ім. Ігоря Сікорського Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
3. Економіка зарубіжних країн: підручник / Голіков А., Черномаз П., Дейнека Д. та інш. К. : ЦНЛ, 2019. 400 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. Ю.Козак. Київ : ЦНЛ, 2019. 400 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. - 172 с.
6. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.

7. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / [Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін.] ; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с.
8. Транснаціональні корпорації/ І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка– Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175с.
9. Цевух Ю. О. Історія світової економічної думки: Метод. вказ. до практ. занять. – Одеса: «Гельветика», 2021. – 30 с.
10. International Guide to Cost of Capital Summary Edition Interpretive Analysis and Insights Through. CFA Institute Research Foundation. 2021. 173 p.

Додаткова література:

1. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 528 с.
2. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. – 368 с.
3. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорії, інновації та сучасна практика. Монографія, книга сьома / Е. А. Кузнецов, І. М. Ненно, О. В. Побережець та ін.: за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е. А. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.
4. Ковальчук В.М. Світова економіка: її історія та дослідники. 2-ге видання.(Зб. ф.) К.: ЦУЛ, 2019. 632 с.
5. Міжнародна економіка: підручник / за заг. ред. Олена Лебедєва. Київ : ЦНЛ, 2019. 416 с
6. Практика митного регулювання в ЄС: навчальний посібник / Русак Д.М. – К., 2023. – 300 с.
7. Міжнародна логістика та глобальні ланцюги постачань: навчальний посібник у схемах / Негода А., Русак Д. – К., 2023. – 268 с.
8. Глущенко С. В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ: НаУКМА, 2019. 64 с.
9. Мінні поля міжнародної економічної політики: як країнам не втратити здатність до розвитку / Наталія Резнікова, Володимир Панченко. – К. : Аграр Медіа Груп, 2022. – 674 с.
10. Процеси економічної дезінтеграції в сучасному світовому господарстві: монографія/ О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Н.В.Резнікова та ін.; за ред. О.І. Шниркова. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. - 159 с.

15. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Central bank and monetary authority websites (2022) Access mode: <https://www.bis.org/cbanks.htm>
2. European Central Bank (2022) Access mode: https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html.
3. International Monetary Fund (2022) Databases, Access mode: <https://www.imf.org/en/Data>.
4. Ukraine. Balance of Payments Statistics. National Bank of Ukraine. 2022. Access mode: <http://www.bank.gov.ua/>.

5. Asian Development Bank. Country Data. 2022. Access mode: <http://www.adb.org/>.
6. Державна служба статистики в Україні, 2022, Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Міністерство закордонних справ України. Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua>.
8. The World Bank. Access mode: <https://www.worldbank.org/>
9. Бібліотека імені В.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
10. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua>

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (семестр VIII)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. РОЛЬ ФОРВАРДНИХ ОПЕРАЦІЙ У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ ТА ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН

Тема 1. Світовий валютно-кредитний ринок та його структура

Фінансові ресурси світового господарства. Поняття та структура міжнародного валютно-кредитного ринку. Процеси інтернаціоналізації валютно-кредитних ринків. Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри. Основні елементи й умови міжнародного фінансового центру. Лондон як світовий фінансовий центр. Характеристика Нью-Йорка як світового фінансового центру. Токіо як світовий фінансовий центр. Офшорні банківські центри та їхні види. Основні типи офшорних ринків.

Ринки золота: поняття, класифікація, особливості функціонування. Значення золота у валютній сфері. Операції з золотом. Золоті аукціони.

Тема 2. Валютні ринки та валютні операції

Поняття валютного ринку. Передумови створення сучасних валютних ринків та їхні особливості. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків. Структура валютного ринку. Об'єми ринку та його розвиток. Механізми валютного ринку. Інструменти валютного ринку. Поняття валютної операції. Класифікація валютних операцій. «Спот»-ринок та його звичаї. Котирування валют та його види.

Тема 3. Форвардні операції на світовому ринку

Валютна позиція та її різновиди. Строковий валютний ринок. Мета відкриття коротких та довгих позицій на світовому валютному ринку. Форвардні валютні операції. Ф'ючерсні валютні операції. Валютні опціони. Валютні операції «СВОП» та їхні види. Арбітражні валютні операції. Використання валютного арбітражу та операцій «Кері трейд» у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. РОЛЬ ЗОВНІШНІХ КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК

Тема 4. Міжнародний кредитний ринок

Міжнародний кредитний ринок та його структура. Оператори кредитного ринку. Світовий ринок банківських кредитів. Міжнародний кредит: поняття, принципи, функції та форми. Методи страхування ризиків за міжнародного кредитування. Міжнародний лізинг. Факторинг. Форфейтинг. Міжнародний ринок боргових цінних паперів.

Інструменти зовнішнього фінансування. Інструменти світового ринку боргових цінних паперів. Довгострокові боргові папери. Класифікація облігацій. Базові характеристики облігацій. Облігації з фіксованою та плаваючою ставками. Короткострокові боргові папери. Середньострокові боргові папери. Структура світового ринку боргових цінних паперів. Ринок короткострокових боргових паперів. Особливості врахування боргових операцій країни у фінансовому рахунку платіжного балансу: відмінності боргових операцій, що враховуються у балансі портфельних та інших інвестицій.

Тема 5. Україна у міжнародних кредитних відносинах

Національна валютна система, її елементи та еволюція розвитку. Валютний ринок України. Платіжний баланс України та оцінка його позицій. Міжнародне кредитування та фінансування України. Проблеми участі України в міжнародних фінансових інститутах. Проблеми міжнародних фінансових відносин пострадянських країн.

Особливостям участі України у міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносинах в умовах повномасштабної агресії Росії.

Тема 6. Заборгованість у системі міжнародних валютно-кредитних відносинах

Геополітика світового боргу. Показники зовнішнього боргу. Світова економіка та світовий борг. Криза світової заборгованості. Основні недоліки системи регулювання світових потоків капіталу. Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Управління зовнішнім боргом. Світові інструменти боргу. Методи управління зовнішнім боргом. Правові аспекти регулювання боргу. Програмне управління зовнішнім боргом. Боргові інструменти у структурі інших інвестицій платіжного балансу країни.

Роль зовнішньої заборгованості у розвитку різних країн світу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма*				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1 «Роль форвардних операцій у розвитку міжнародних валютно-кредитних та фінансових відносин»										
Тема 1. Світовий	10	2	2		6	10				10

валютно-кредитний ринок та його структура										
Тема 2. Валютні ринки та валютні операції	10		4		6	10				10
Тема 3. Форвардні операції на світовому ринку	10		4		6	10	2			8
Разом за змістовним модулем 1	30	2	10	-	18	30	2	-	-	28
Змістовий модуль 2 «Роль зовнішніх кредитних ресурсів у розвитку національних економік»										
Тема 4. Міжнародний кредитний ринок	12	2	2		8	12	2			10
Тема 5. Україна у міжнародних кредитних відносинах	14	2	4		8	14	2			12
Тема 6. Заборгованість у системі міжнародних валютно-кредитних відносинах	14	2	6		6	14	2			12
Разом за змістовним модулем 2	40	6	12		22	40	6			34
ІНДЗ* – аналіз динаміки та структури інших інвестицій платіжного балансу однієї з країн світу	20				20	20				20
Усього годин	90	8	22	-	60	90	8	-	-	82

* - за наявності

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено планом

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Роль форвардних операцій у розвитку міжнародних валютно-кредитних та фінансових відносин»			
7.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	2	-
8.	Тема 2. Фактори, що впливають на пропозицію грошей у світовій та національних фінансових системах	4	-
9.	Тема 3. Динаміка розвитку сучасної світової фінансової системи	4	-
	Разом за змістовним модулем 1	10	-
Змістовий модуль 2 «Роль зовнішніх кредитних ресурсів у розвитку національних економік»			
10.	Тема 4. Фінансова система України у структурі світового господарства	2	-
11.	Тема 5. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем розвинутих країн	4	-
12.	Тема 6. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем країн, що розвиваються	6	-
	Разом за змістовним модулем 2	12	-
	Разом	22	-

ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені.

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	НАЗВА ТЕМИ / ВИДИ ЗАВДАНЬ	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 «Роль форвардних операцій у розвитку міжнародних валютно-кредитних та фінансових відносин»			
8.	Тема 1. Предмет і завдання курсу	6	10
9.	Тема 2. Фактори, що впливають на пропозицію грошей у світовій та національних фінансових системах	6	10
10.	Тема 3. Динаміка розвитку сучасної світової фінансової системи	6	8
Змістовий модуль 2 «Роль зовнішніх кредитних ресурсів у розвитку національних економік»			
11.	Тема 4. Фінансова система України у структурі	8	10

	світового господарства		
12.	Тема 5. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем розвинутих країн	8	12
13.	Тема 6. Порівняльний аналіз розвитку фінансових систем країн, що розвиваються	6	12
14.	ІНДЗ* – аналіз динаміки та структури інших інвестицій платіжного балансу однієї з країн світу	20	20
	Разом	60	82

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, підготовка та захист рефератів;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрування (у вигляді роздаткового / ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання задач (в т.ч. розрахункових задач), виконання ситуаційних вправ / обговорення проблемних ситуацій, виконання ІНДЗ, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час лекцій та практичних занять.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей, індивідуального завдання, тестові завдання.

Підсумковий контроль – іспит.

Підсумковий контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Іспит	Сума балів
24	36	20	20	100

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			ІНДЗ	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	6	6	10	20	80
Тестове завдання за змістовим модулем 1 – 12			Тестове завдання за змістовим модулем 2 – 14				

T1, T2, ... T6 – теми змістових модулів

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та структура міжнародного валютно-кредитного ринку.
2. Процеси інтернаціоналізації валютно-кредитних ринків. Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри.
3. Офшорні банківські центри та їхні види. Основні типи офшорних ринків.

4. Лондон як світовий фінансовий центр.
5. Характеристика Нью-Йорка як світового фінансового центру.
6. Токіо як світовий фінансовий центр.
7. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків. Структура валютного ринку.
8. Поняття валютної операції. Класифікація валютних операцій. «Спот»-ринок та його звичаї.
9. Умови конвертування валют. Паритет валют та його форми. Валютний кошик.
10. Міжнародні розрахункові грошові одиниці та їхні види.
11. Теорії регулювання валютного курсу.
12. Європейська валютна система.
13. Валютна позиція та її різновиди. Строковий валютний ринок. Мета відкриття коротких та довгих позицій на світовому валютному ринку.
14. Валютні операції «СВОП» та їхні види.
15. Арбітражні валютні операції. Використання валютного арбітражу та операцій «Кері трейд» у сучасних міжнародних валютно-кредитних відносинах.
16. Міжнародний кредит: поняття, принципи, функції та форми. Методи страхування ризиків за міжнародного кредитування.
17. Геополітика світового боргу. Показники зовнішнього боргу. Криза світової заборгованості.
18. Національна фінансово-кредитна система України, її елементи та еволюція розвитку.
19. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику держав Європейського Союзу.
20. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику держав Північної Америки.
21. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику Австралії та Японії.
22. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику держав Африки.
23. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику держав Латинської Америки.
24. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику країн Азії.
25. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику пострадянських країн.
26. Охарактеризуйте фактори, що впливають на боргову політику України під час повномасштабної агресії Росії.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
85 – 89	B	Добре

75 – 84	C	Задовільно
70 – 74	D	
60 – 69	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90 - 100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Студент демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Студент вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдань, виконує завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання завдань при самостійній роботі.
добре	85 - 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття). Студент має стійкі навички виконання завдань.
	75 - 84	Студент виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо

		аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
задовільно	70 - 74	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Студент знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків. Студент має елементарні навички виконання завдань.
	60 - 69	Студент не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Студент надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу. Студент може використовувати знання лише в стандартних ситуаціях, має нестійкі навички виконання завдань, робить дуже багато теоретичних помилок.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	Студент не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає грубі змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки. Студент здатний виконати лише частину завдань виключно за допомогою викладача. У студента відсутні сформовані вміння та навички.
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 - 34	Студент не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдань, погребує постійної допомоги викладача.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- Силабус;
- приклади документів (роздатковий / ілюстративний матеріал);
- тестові завдання;
- навчальна та спеціальна література;
- інформаційні ресурси (електронні).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

11. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій: навчальний посібник / С. В. Нараєвський, К.Ю. Редько: КПІ ім. Ігоря Сікорського Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
12. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини: навч. посіб. / [Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін.] ; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова ; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ : Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с.
13. International Monetary Fund. Monthly Survey of International Financial Statistics. Washington. – 2022 - № 6.
14. Глобальна економіка: підручник / Б.Е.Головаш та ін.; за заг. ред. Д. Антонюка. І. Бабець, А. Мокія. Запоріжжя, 2017. 612 с.
15. Економіка зарубіжних країн: підручник / Голюков А., Черномаз П., Дейнека Д. та інш. К. : ЦНЛ, 2019. 400 с.
16. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. Ю.Козак. Київ : ЦНЛ, 2019. 400 с.
17. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. - 172 с.
18. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.
19. Транснаціональні корпорації/ І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка–Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175с.
20. Цевух Ю. О. Історія світової економічної думки: Метод. вказ. до практ. занять. – Одеса: «Гельветика», 2021. – 30 с.

Додаткова література:

11. International Monetary Fund. 2022. World Economic Outlook: Countering the Cost-of-Living Crisis. Washington, DC. Режим доступу: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/WEO/2022/October/English/text.ashx>
12. International Monetary Fund. 2022. Global Financial Stability Report—Navigating the High-Inflation Environment. Washington, DC, Режим доступу: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/GFSR/2022/October/English/text.ashx>
13. Міжнародні економічні відносини : підручник / за заг. ред. Амеліна. Київ : ЦНЛ, 2019. 256 с
14. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 528 с.
15. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. – 368 с.
16. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорії, інновації та сучасна практика. Монографія, книга сьома / Е. А. Кузнецов, І. М. Ненно, О. В. Побежець та ін.: за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е. А. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020.

- 17.Ковальчук В.М. Світова економіка: її історія та дослідники. 2-ге видання.(Зб. ф.) К.: ЦУЛ, 2019. 632 с.
- 18.Міжнародна економіка: підручник / за заг. ред. Олена Лебедєва. Київ : ЦНЛ, 2019. 416 с.
- 19.Determinants of the government bond yields of Italy, Spain, Portugal and Greece (Dominese, G., Yakubovskiy, S., Rodionova, T., Derenko, V.), Journal Global Policy and Governance. Vol. 10, 2021, Issue 1, P. 23–34.
- 20.Foreign Capital Flows as Factors of Economic Growth in Bulgaria, Czech Republic, Hungary and Poland (T. Rodionova, S. Yakubovskiy, A. Kyfak, 2019), Research in World Economy, Vol. 10, No. 4, pp. 48-57.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 11.Central bank and monetary authority websites (2022) Access mode: <https://www.bis.org/cbanks.htm>
- 12.European Central Bank (2022) Access mode: https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html.
- 13.International Monetary Fund (2022) Databases, Access mode: <https://www.imf.org/en/Data>.
- 14.Ukraine. Balance of Payments Statistics. National Bank of Ukraine. 2022. Access mode: <http://www.bank.gov.ua/>.
- 15.Asian Development Bank. Country Data. 2022. Access mode: <http://www.adb.org/>.
- 16.Державна служба статистики в Україні, 2022, Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- 17.The World Bank. Access mode: <https://www.worldbank.org/>
- 18.Міністерство закордонних справ України. Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua>.
- 19.Бібліотека імені В.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
- 20.Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua>